

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

112. An iudex laicus violet Immunitatem Ecclesiae, si carceret aliquem à personis priuatis per vim extractum ab Ecclesia? Et notatur, quod priuata persona, qua extraxit aliquem ab Ecclesia, afficitur ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

De Immunit. Eccles. Resol. CXI. &c. 65

etiam Carcerarij, quatenus deberent restituere dictum extractum Ecclesie predictae, vel procurare eius restitutionem, & non impedire respectu ad finem, quod si constiterit Curiae Archiepiscopali à dicto delinquente fuisse commissum delictum exceptum in Bulla, posset eidem Curiae saeculari consignari: qui non aliter procuraverunt; sed post breue tempus laqueo suspendi fecerunt: & sic per Curiam Archiepiscopalem fuerunt declarati excommunicati omnes praedicti Iudices, Fiscales, Carcerarij satellites, & sanguinei occisi, qui extraxerant dictum iuvenem à dicta Ecclesia. Jura Genensis. Vnde apparet, omnes reos extractos ab Ecclesia vi, vel dolo per quoscunque personas, esse à iudice laico Ecclesiae restituendos: & si aliter fecerint, in excommunicationem, & poenas Bullae Gregorianae incident.

RESOL. CXI.

An reus amittat Immunitatem, qui deceptus fuit subdolis verbis, & fallacijs ad egrediendum ab Ecclesia, & index possit illum punire? Ex part. 1. tract. 1. Ref. 26.

§. 1. **A**ffirmatiue respondet Bonacin. de leg. disp. 3. §. 1. 7. §. 2. n. 10. Filliucius tom. 1. tract. 15. cap. 6. n. 154. Duard. in Bulla Cœn. lib. 2. can. 15. §. 16. n. 34. Fagundez de Praep. Ecc. tract. 2. lib. 4. cap. 4. num. 56. qui citat Suarez, & Nauarum; quamobrem asserit: [Videant delinquentes, ne se falli sinant: vbi primum enim à loco sacro sponte egrediuntur, hanc immunitatem amittunt: Fallit tamen hoc, iuxta Syluest. verb. immunit. 3. n. 34. nisi exeant ad requisita natura, cui libenter adhaere: indecens enim est: vt Ecclesia Dei: & locus sacer, qui omni odorum suffimento olere debet, his immunditijs sordescat.] Ita Fagundez.
2. Non reticebo tamen, contrarium docere Bobadil. in Polit. tom. 1. lib. 2. cap. 14. n. 80. ibi. [Aunque por palabras blandas: o engañosas, o promessas, &c.] Idem docet Villadiego in Polit. cap. 3. num. 222. & noster P. Megal. in 3. p. lib. 4. cap. 2. quæst. 1. num. 32. vbi asserit. Et praedicta procedunt, etiam si blandis verbis, vel fallacijs à ministris Iustitiae, vel Iudice inductus delinquens sponte exire. Vnde hæc sententia in fauorem Ecclesiae amplectenda videtur, & illam etiam docet Masfrill. heu quondam noster lib. 2. decis. 169. num. 12.

RESOL. CXII.

An index laicus violet immunitatem Ecclesiae, si carceret aliquem a personis priuatis per vim extractum ab Ecclesia?

Et notetur, quod priuata persona, qua extraxit aliquem ab Ecclesia, afficitur censura Ex part. 4. tract. 1. Ref. 102.

§. 1. **N**egatiuam sententiam docet Suarez de Religionem tom. 1. tract. 2. lib. 3. cap. 13. num. 17. & 19. in fine, quia talis index, vt suppono, non fuit particeps extractionis: ergo non incurrit poenas.
2. Sed ego affirmatiuam sententiam prorsus tenendam esse puto, quia illa extractio irrita fuit & nulla: ergo extractus illicitè, nec iuridicè potuit à iudice laico incarcerationi, quamdiu per extractum non stetit, ne in loco sacro responderetur. Adde quod Gregorius XIV. in sua Constitutione interdixit illas actiones per particulam vel, quae est alternatiua, ibi capere, extrahere, aut carcerare, & ita docet Bonacina in Decalog. disp. 3. quæst. 7. punct. 9. num. 10. Valentia tom. 3. Tom. IX.

disp. 6. quæst. 15. punct. 1. ad 2. & Genuesi. in praxi c. 17. num. 6. vbi etiam rectè notat cum Peregrino de immunitate cap. 14. num. 10. & alijs contra Gambacurtam lib. 8. cap. 7. num. 4. & 5. quod priuata persona quæ extrahit aliquem ab Ecclesia afficitur censura.

RESOL. CXIII.

An si constaret notorie reum non gaudere Immunitate Ecclesiae, possit illum index saecularis extrahere ab Ecclesia sine licentia Episcopi? Ex part. 1. tr. 1. Ref. 14.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet Gambacurt. lib. 6. cap. 14. & lib. 8. cap. 10. Villadiego in Polit. cap. 3. num. 238 & ante Bullam Gregor. probabiliter docuerat Suarez de Relig. tom. 1. tr. 2. lib. 3. c. 11. 2. Sed hodie post Constitutionem Gregor. XIV. vt notat Filliucius tom. 1. tract. 15. cap. 6. num. 154. & Durandus in Bulla Cœn. lib. 2. can. 15. quæst. 16. num. 31. hæc opinio est prorsus repellenda, & non audeant Iudices illam in praxi obseruare, nam sine dubio excommunicationem incurrerent, & contra sacram immunitatem efficerent. Et ita fuisse decisum in Curia Archiepiscopali Neapolitana, testatur Genuesis in praxi, cap. 17. num. 5. & Riccius, p. 5. collect. 1791. & idem docet Lazarius tract. de Blasphem. quæst. 5. n. 71. vbi sic ait: [Forma huius Constitutionis seruanda est etiam si confugientem ad Ecclesiam, notorium sit, commississe delictum exceptatum in ea: adhuc enim Episcopus debet prius cognoscere, an hoc sit verum; & postea cõsignare reum Curiae saeculari: alijs extrahentes i current censuram & reus est Ecclesiae restituendus] Hoc etiam docet Farinac. in Append. immunit. cap. 22. numer. 359. Raynerius in Catal. censur. capite, 9. excom. 31. notab. 3. & nouissimè Franc. Zipæus in sua Anal. Iur. can. lib. 3. de immunit. Eccles. n. 12. cum nostro P. Megala in 3. part. lib. 4. c. 2. §. 1. num. 31. vbi asserit, formam huius Constitutionis esse seruandam, licet notorie cõstet reum commississe delictum in hac Extrauaganti exceptum, nam etiam si notorium releuet ab onere probandi cap. vestrade cohabit. Cler. & nul. tamen non releuat, quando probatio requiritur pro forma. Hæc ille, & alij, Ex quibus constat, me his diebus elapsis in quodam supremo Ministro Regio rectè opinionem Gambacurtæ reprobasse, illum à tali sententia amouendo.

Sup. hoc in duabus Ref. seqq.

RESOL. CXIV.

An in casibus exceptis liceat iudicibus saecularibus sine licentia Episcopi reos ab Ecclesia extrahere? Ex part. 4. tract. 1. Ref. 42.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet Ludouicus Correa in relect. ad cap. inter alia, de immunitate Eccles. part. 4. num. 10. Acugna in Decret. Gratian. part. 1. disp. 87. cap. 6. num. 7. Iulius Clarus lib. 5. quæst. 30. §. fin. num. 20. Covarr. lib. 2. variar. cap. 20. n. 18. Guido Papa decis. 121. num. 1. Boerius decis. 109. n. 2. Guilielmus de Benedictis in repet. cap. Raynuius ver. & vxorem, num. 444. & alij testantes ita obseruati in praxi.

2. Sed hodie hæc sententia non potest sustineri, stante Bulla Gregor. XIV. vt ego ipse satis firmaui in part. 1. * resol. 14. cum multis Doctoribus, quibus nunc addo Ambrosinum de immunitate cap. 11. * Quae hinc num. 1. Simonem Rao in respons. ad dubia super immunit. Eccles. fol. mibi 27. vbi citat Aufertium, Vulpellum, Cynum & Syluestrum, & nouissimè Peregrinum

Sup. hoc in Ref. praeterita, & in Ref. seqq.

Quae hinc est Ref. antecedens.